

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 1.8.2018 samosoudcem JUDr. Milanem Kučerou, Ph.D., **takto:**

Obžalovaný

████████████████████

██

je vinen, že

dne 12. září 2017 v době kolem 15:55 hodin v obci ██████████, na staveništi při rekonstrukci objektu školky, jako stavbyvedoucí a osoba odpovědná za bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků při práci, v rozporu s ustanovením § 101 odst. 1, 2, 5 zákoníku práce, § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek ochrany bezpečnosti a zdraví při práci a nařízením vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost zdraví při práci na staveništích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, neorganizoval práci na staveništi a nestanovil pracovní postupy tak, aby pracovníci byli zajištěni proti pádu z výšky, v důsledku čehož prostředky kolektivní ochrany či individuální ochrany nezajištěný pracovník ██████████, ██████████, který prováděl pokládku filigránových panelů ve výšce okolo 450 cm nad zemí na střešní části budovy, spadl z této výšky na zem, přičemž utrpěl krevní výron v měkkých pokrývkách lebních, krevní výrony v očních spojivkách, vymknutí mezi 5. a 6. krčním obratlem s posunem 5. krčního obratle směrem kupředu, nalomení oblouku a zadního výběžku 6. a 7. krčního a 1. hrudního obratle, zlomeninu levého příčného výběžku 1. hrudního obratle, zlomeninu 3. a 4. hrudního obratle, krevní výron před páteří mezi 1. a 5. hrudním obratlem, epidurální krevní výron v páteřním kanálku vzadu od 1. hrudního obratle do střední hrudní páteře, zhmoždění míchy v úrovni mezi 3. a 4. hrudním obratlem, zakrvácení dutiny hrudní

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Beranová, DiS.

vpravo, zhmoždění obou plic, zlomeninu 3. žebra vpravo a dále podezření na krevní výron do levé oční koule, když takové zranění si obvykle vyžádá následnou dobu léčení a pracovní neschopnosti v trvání delším 6 měsíců, kdy dechovou zkouškou provedenou dne 12. 9. 2017 v 16:34 hodin byla u [REDACTED] zjištěna hladina alkoholu v dechu v koncentraci 1,84 promile,

tedy

jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví

tím spáchal

přechin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku k **trestu odnětí svobody v trvání 10 (deset) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 24 (dvacet čtyři) měsíců.**

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu poškozená [REDACTED], se sídlem [REDACTED], odkazuje se svým uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Z důkazů provedených při hlavním líčení soud zjistil skutkový stav uvedený shora ve výroku tohoto rozsudku.

Obžalovaný uvedl, že na stavbě objektu školky [REDACTED], při montáži stropních filigrán, svojí neopatrností a vlivem alkoholu poškozený [REDACTED] spadl. Lešení na místě nebylo, neboť společnost, která jej měla postavit, přijela až v den, kdy k události došlo. Na stavbách se on i poškozený pohybují již léta. Pokud by poškozený nebyl opilý, věc by se nestala. K dotazům soudu obžalovaný uvedl, že je společníkem a jednatelem společnosti [REDACTED]. Podniká asi dva roky. Ve stavebnictví se jako stavbyvedoucí pohybuje 30 let. S montáží stropních panelů má zkušenosti. Zakázku společnost získala ve výběrovém řízení. Smlouvu o dílo uzavřel s [REDACTED], zastoupenou [REDACTED]. Stavbyvedoucím na dané stavbě byl on. O stavebním postupu rozhodoval rovněž on. Otázka bezpečnosti a zdraví pracovníků rovněž spadala do jeho kompetence. Na stavbě pracovali 4 zaměstnanci firmy a pan [REDACTED] jako OSVČ. [REDACTED] za svou práci pravidelně vystavoval měsíční faktury, které mu obžalovaný proplácel. Několik dní před událostí sháněl jeřáb, což bylo v sezóně velmi problematické. Nejprve přijel jiný, ten však na místo nedosáhl. V inkriminovaný den po obědě se dozvěděl, že jeřáb by mohl přijet. Ráno rozdělil přítomným pracovníkům práci a určil, kdo bude co dělat. Když přijel jeřáb, rozhodl, že on bude vázat panely a [REDACTED] bude navigátorem. Měl navigovat jeřábníka, který na místo neviděl. Ostatní pracovníci koordinovali pohyb panelu, aby ho uložili. Když byl pokládán

poslední panel, sdělil jeřábník, že se mu bortí patky, a proto přestal s pokládkou a panel si uložil na již umístěné panely. Když je znovu zvednul, došlo k pádu poškozeného. On viděl pouze okamžik, kdy poškozený přepadával z nižší zdi dolů. Na plochu, kde byly pokládány panely, neviděl. Před událostí na něm nepozoroval, že by byl pod vlivem alkoholu. Domnívá se, že poškozený je alkoholik, na kterém požitý alkohol nebyl poznat. K dotazu, proč přistoupil k usazování stropních panelů, když na místě nebylo lešení, uvedl, že ve stavebnictví se jedná o běžnou praxi, kdy byl vázán termíny. Navíc, jak již bylo řečeno, sehnat v sezóně jeřáb je velmi problematické. Celé věci je mu líto, neboť poškozený má dvě malé děti. S poškozeným však v kontaktu není a nenavštívil jej, protože je na něj naštvaný. Za jeho ženou se několikrát zastavil a nabídl jí pomoc, a to i finanční.

Svědka [REDAKCE] uvedla, že poškozenému ochrnuly nohy a střední část těla. Je nesoběstačný a téměř se vším potřebuje pomoci, včetně hygienických potřeb. Po úrazu byl asi deset dnů hospitalizován v Nemocnici v [REDAKCE]. Poté byl převezen do [REDAKCE] následně do [REDAKCE]. Na konci března byl přeložen na spinální jednotku [REDAKCE]. Odtud byl po dvou měsících přepraven do [REDAKCE], kde je do současnosti v rehabilitačním centru. Lékaři jí sdělili, že není příliš reálná šance na návrat domů, a proto bude muset do ústavu. K dalším dotazům sdělila, že když e poškozeného ptala, jak k události došlo, řekl jí, že si to vůbec nepamatuje. Před úrazem pil poškozený pravidelně alkohol, nebylo to však každý den. V minulosti došlo i k tomu, že přišel opilý již z práce.

Svědka [REDAKCE] sdělil, že na dané stavbě se pokládaly střešní panelové desky. Jeřábníkovi dělal navigátora. Ukazoval jeřábníkovi pohyby rukou a jeřábník podle toho hýbal jeřábem. Poslední panel se jeřábíkovi nedařilo uložit, neboť se bořily patky. Proto panel položil, znovu se ukotvil a opět zvedl panel. V tu chvíli se panel zhoupnul, šel směrem k jeřábu do prostoru, kde stál [REDAKCE], který se mu chtěl vyhnout, ale když uhýbal, šlápl mimo zeď do prázdna a spadl dolů. Svědek se jej v tu chvíli snažil zachytit, což se mu částečně podařilo, když jej chytil za pas. Nedokázal jej však udržet a poškozený spadl z vysoké zdi rovnou na zem. Předtím, než byl panel zvednut, upozornil svědek poškozeného, že se panel může zhoupnout. On sám stál na nižším patře asi dva metry od poškozeného. Když svědek viděl, že se panel zhoupnul, došlo mu, že panel poškozenému „vezme nohy“. Poškozenému v tu chvíli reálně hrozilo, že ho panel srazí dolů. Další problém byl v tom, že musel přeskakovat dráty, které čnuly z panelů. Ty sice přeskočit stihl, poté však šlápl do prázdna a spadl. Pracovní pokyny zadával [REDAKCE]. O stavebním postupu rozhodoval rovněž [REDAKCE]. On osobně neměl žádné ochranné pomůcky. Není mu známo, že by poškozený toho dne požíval alkohol, [REDAKCE] jej na pracovišti netoleroval.

Svědka [REDAKCE] uvedl, že i on pracoval inkriminovaného dne na stavbě školky [REDAKCE]. Pokládali poslední panel, když jeřábník musel upevnit patky jeřábu. Poté, co tak učinil, panel se pohnul směrem k jeřábu. On v tu chvíli stál u komína, který byl u štítu. Snažil se zachytit panel, aby neshodil komín. Soustředil se na tuto situaci a [REDAKCE] v tuto chvíli nevnímal. Slyšel, jak pan [REDAKCE] zakřičel pozor, zvednul hlavu a v tu chvíli viděl poškozeného, jak padá. Kam a jak dopadl, přesně neví. Panel o komín pouze lehce škrtnul. Poškozený je jeho kamarád. Na stavbě ho nikdy opilého neviděl. V daný den na něj nepůsobil tak, že je opilý. Svědek na sobě v daný den neměl žádnou ochrannou pomůcku.

Svědka [REDAKCE] konstatoval, že na předmětné stavbě daného dne dopoledne stavěli příčky a odpoledne přijel jeřáb, který umísťoval panely na strop. Jeřáb neměl stabilitu a tak si musel při pokládce posledního panelu „přepatkovat“. Když panel začal jeřáb znovu zvedat, zhoupnul se panel směrem k poškozenému. Rychle uhnout se však musel i svědek, do kterého by panel jinak

vrazil. Panel jej těsně minul, svědek musel přeskočit na nižší budovu. Poškozeného v tu chvíli neviděl. Samotný pád rovněž ne. Žádnými ochrannými pomůckami vybaven nebyl.

Svědék [REDACTED] uvedl, že když na místo přijel, nejprve si jej s obžalovaným obhlédl. Nakonec se rozhodl, že ke stavbě nacouvá. Předtím však bylo nutné udělat zemní úpravy, aby se jeřáb neprobořil, neboť zde byla kanalizace. Byl asi dva metry od stěny. Na stavbu neviděl, měl navigátora. Obžalovaný mu filigrány navazoval. Když ukládal poslední, začal se jeřáb propadat. Položil tedy panel na strop a jeřáb vyrovnal. Když panel znovu zdvihnul, objevil se poškozený, který chtěl panel obejít z druhé strany. Pohyboval se zprava doleva, obcházel navigátora, který se mu uhýbal. Následně zakopl, zabalancoval, padl na hranu a převalil se dolů. Pohyboval se na nižší části a z té spadl. Poškozenému nebezpečí zasažení panelem nehrozilo, neboť tento byl ve výšce.

Ze znaleckého posudku [REDACTED] znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství vyplývá, že poškozený při předmětném pádu utrpěl krevní výron v měkkých pokrývkách lebních, krevní výrony v očních spojivkách, vymknutí mezi 5. a 6. krčným obratlem s posunem 5. krčního obratle směrem kupředu, nalomení oblouku a zadního výběžku 6. a 7. krčního a 1. hrudního obratle, zlomeninu levého příčného výběžku 1. hrudního obratle, zlomeninu 3. a 4. hrudního obratle, krevní výron před páteří mezi 1. a 5. hrudním obratlem, epidurální krevní výron v páteřním kanálku vzadu od 1. hrudního obratle do střední hrudní páteře, zhmoždění míchy v úrovni mezi 3. a 4. hrudním obratlem, zakrvácení dutiny hrudní vpravo, zhmoždění obou plic, zlomeninu 3. žebra vpravo a dále podezření na krevní výron do levé oční koule. Výše popsané zranění považujeme ze soudnělékařského hlediska za těžké s obvyklou dobou léčení a pracovní neschopnosti minimálně 6 měsíců zraněný je a bude podstatným způsobem omezen ve svém obvyklém způsobu života upoutáním na lůžko po dobu několika měsíců. Je možné očekávat vznik trvalých následků v podobě obrny dolních končetin. Dané poranění bylo způsobeno tupým předmětem, který o značné síle a hmotě působil na horní polovinu zad, šíji a hlavu. Pád z výše několika metrů s dopadem na šíji a záda vznik uvedeného poranění v plném rozsahu vysvětluje. Koncentrace alkoholu v krvi zraněného se dle provedených ne zcela specifických a přesných vyšetření pohybovala v době vzniku zranění zhruba kolem dvou promile. Taková koncentrace alkoholu v krvi je na pomezí střední a těžké opilosti a projevuje se zejména poruchami koordinace pohybů a orientace v prostoru a snížením pozornosti. Vliv alkoholu na chování a jednání [REDACTED] měl podíl na pádu a tedy i vzniku zranění.

V rámci výslechu u hlavního líčení znalec uvedl, že pokud jde o ovlivnění poškozeného alkoholem, dohledal v chorobopisu, že 12.9.2017 v 17.45 hodin byl naměřen alkohol 2,47 g/l. Tento údaj byl získán při příjmu do nemocnice v rámci biochemického vyšetření. To má význam medicínský, zejména k možnosti provedení anestezie, operace apod. Toto vyšetření je prováděno nespécifickou enzymatickou metodou, a nelze jej tedy považovat za vyšetření, jehož výsledky by bylo možno použít pro potřeby práva. Je na stejné úrovni přibližnosti jako dechová zkouška, možná o něco kvalitnější, ale nelze ani jednu z těchto zkoušek, tzn. ani dechovou zkoušku, která byla provedena v 16.34 hodin a při které bylo zjištěno 1,84 promile, ani tuto zkoušku, kde bylo zjištěno přes 2 promile, mít za specifickou a prokazatelnou. Proto také v závěru uvedl, že se hladina patrně pohybovala kolem 2 promile, když tuto hodnotu je možno považovat za pravděpodobnou. Konkrétnější specifikace již v současné době není možná. Pokud byl znalec tázán, zda je možné, že by při této míře ovlivnění alkoholem na poškozeném nebylo nic patrné, uvedl, že ano. Zevní projevy vlivu alkoholu jsou velmi individuální, závisí na mnoha osobnostních vlastnostech a na návyku. To, že se poškozený zjevně nepotácel, nemluvil nesmysly, nešlapal si na jazyk a podobně, neznamená, že poruchy koordinace pohybů a poruchy orientace neměl.

Podle § 213 odst. 1 trestního řádu předložil soud stranám k nahlédnutí obsah spisového materiálu, zejména zprávy [REDAKCE], protokol o ohledání místa činu s plánkem a fotodokumentací, poučení o bezpečnosti při práci, záznam o dechové zkoušce a zkoušce DrugWipe, stavební deník a zprávu o pronájmu autojeřábu. Ve smyslu ustanovení § 213 odst. 2 trestního řádu byl přečten příkaz Oblastního inspektorátu práce [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Jak vyplývá z opisu z evidence Rejstříku trestů, byl obžalovaný v minulosti [REDAKCE]. S ohledem na značný časový odstup však již k tomu odsouzení nelze přihlížet. Ze zprávy [REDAKCE] vyplývá, že obžalovaný nebyl projednáván pro přestupkové jednání.

Po provedeném dokazování a vyhodnocení všech důkazů jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu dospěl soud k přesvědčení, že skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.

Na počátku skutkového a právního hodnocení věci považuje soud za důležité vymezit právní rámec řešené problematiky. Podle § 101 odst. 1 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Podle § 101 odst. 5 zákoníku práce povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích. Podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je zaměstnavatel povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti, a aby zaměstnanci byli chráněni proti pádu nebo zřícení. Podle § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 362/2005 Sb. přijímá zaměstnavatel technická a organizační opatření k zabránění pádu zaměstnanců z výšky nebo do hloubky, propadnutí nebo sklouznutí nebo k jejich bezpečnému zachycení (dále jen „ochrana proti pádu“) a zajistí jejich provádění na všech ostatních pracovištích a přístupových komunikacích, pokud leží ve výšce nad 1,5 m nad okolní úrovní, případně pokud pod nimi volná hloubka přesahuje 1,5 m. Podle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 362/2005 Sb. ochranu proti pádu zajišťuje zaměstnavatel přednostně pomocí prostředků kolektivní ochrany, kterými jsou zejména technické konstrukce, například ochranná zábradlí a ohrazení, poklapy, záchytná lešení, ohrazení nebo sítě a dočasné stavební konstrukce, například lešení nebo pracovní plošiny.

Právní normy ukládají výše uvedené povinnosti zaměstnavateli. Podle § 101 odst. 2 zákoníku práce je péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložena zaměstnavateli podle odstavce 1 nebo zvláštními právními předpisy nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají. Právě obžalovaný naplňoval na předmětné stavbě veškeré atributy vedoucího pracovníka. To soud dovozuje z následujících skutečností: Společnost, v níž je jednatelem a společníkem, výlučně prováděla rekonstrukci objektu školky. Obžalovaný na této stavbě vykonával funkci stavbyvedoucího, což sám opakovaně uvedl. Již samotný tento pojem sémanticky jasně vyjadřuje, že se jedná o vedoucího pracovníka stavby (stavbyvedoucí). Tato skutečnost je však zřejmá i z obsahového vymezení náplně jeho práce. Z jeho výpovědi i výpovědi na stavbě přítomných svědků vyplývá, že práci na místě organizoval, stanovoval pracovní postupy, uděloval přítomným pokyny a koordinoval činnost jednotlivých zaměstnanců. Sám uvedl, že ve společnosti měl na starosti otázky bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků. Obžalovaný tedy na jednu stranu vystupuje jako majitel firmy, „šéf“, který zcela řídí její chod, všem udílí pokyny, stanovuje postupy a současně jako jediný majitel ze společnosti čerpá peníze. Pokud však dojde k závažné nehodě, při které jedna z osob utrpí devastující poranění, provádí účelový výklad právních norem a tvrdí, že zhotovitelem, a tedy odpovědným subjektem, je společnost a na něj se povinnosti vyplývající

z právních předpisů vůbec nevztahují. S takovýmto výkladem se soud rozhodně neztotožňuje a naopak považuje obžalovaného za osobu, která nese trestněprávní odpovědnost. O formě zavinění bude pojednáno v dalším textu.

Je nepochybné, že povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví se dle § 101 odst. 5 zákoníku práce vztahuje i na poškozeného, který zde v postavení OSVČ, vykonával práce. V tomto případě tak poškozený činil na základě vzájemné dohody s obžalovaným. Obžalovaný byl seznámen s tím, že se na stavbě pohybuje, vykonává zde pracovní činnost, udílel mu pokyny a organizoval práci.

Obžalovaný rovněž věděl, že na stavbě je vytvořena potencionálně nebezpečná situace, kdy jeřáb manipuluje s několikátunovými panelovými bloky, a to za situace, kdy jeřábník na místo vůbec neviděl a byl navigován prostřednictvím verbálních pokynů [REDAKCE]. Navíc zde byl nedostatečně zpevněný podklad, v jehož důsledku měl jeřáb problémy se stabilitou. Obžalovaný rovněž věděl, že za dané situace je pro bezpečné provedení prací nutno nainstalovat lešení. To je zřejmé z toho, že toto objednal. Pokud v daný den nebylo k dispozici, neměl další práce provádět, provádění stavby přerušit a zaměstnance (případně OSVČ) nenechat nebezpečnou činnost provádět. To však on neučinil a jenom proto, aby si nekomplikoval situaci a stíhal termíny, riskoval zdraví a životy přítomných.

Obžalovaný tvrdil, že pád poškozeného nevyvolalo jeho jednání, nýbrž toliko jednání poškozeného. Poukazoval na zjištěnou alkoholémii a uváděl, že se jednalo se o výraznou opilost, při které dochází k poruchám koordinace. To, že poškozený byl opilý je jasným faktem, když za tři čtvrtě hodiny po nehodě u něj bylo dechovou zkouškou naměřeno 1,84% alkoholu, po přijetí do nemocnice byla změřena dokonce hodnota překračující dvě promile. Znalec uvedl, že za nejpravděpodobnější lze považovat hodnotu kolem dvou promile. Jeho spoluzavinění na vzniklém následku je tak nepochybně dáno. Nicméně opilost obžalovaného rozhodně nebyla jedinou příčinou jeho pádu. Jak bylo zjištěno výpověďmi svědků, kteří se v inkriminovaný okamžik nacházeli v bezprostřední blízkosti poškozeného, poškozený reagoval na pohyb panelu, který se po zvednutí výrazně vychýlil směrem k němu. To ho donutilo provést úhybný manévr směrem k okraji rozestavěné stavby, aby do něj panel nenarazil. Při něm se však dostal na okraj, šlápl do prázdna a spadl z velké výšky. Kdyby zde bylo lešení, měl dostatek prostoru pro to, aby se před pohybujícím se panelem uhnul, neboť by se o šířku lešení rozšířila plocha, na které mohl bezpečně stát, když z dokazování je patrné, že až do těchto míst se panel při svém pohybu nedostal. Navíc stojná plocha na lešení by byla na rozdíl od panelů, z nichž na většině povrchu vyčnívaly dráty, mezi nimiž musel při úhybném manévru poskakovat, rovná. Současně by boční lišty lešení zajistily jeho ochranu proti pádu. S velmi vysokou pravděpodobností, by tak pádu poškozeného bylo zabráněno, a to přesto, že koordinace jeho pohybů a orientace v prostoru byly v důsledku použití alkoholu narušeny.

Soud nesouhlasí ani s tvrzením obhajoby, že se obžalovaný zachoval naprosto iracionálně a zmatkoval, když současně bylo odkazováno na výpověď svědka [REDAKCE] který uvedl, že poškozenému nehrozilo žádné reálné nebezpečí spočívající v tom, že by do něj mohl panel narazit. Na základě provedených důkazů má soud naopak za to, že pohyb panelu byl náhlý, nikoliv pomalý a poškozeného přímo ohrožoval. Svědek [REDAKCE], který poškozeného sledoval z bezprostřední blízkosti, uvedl, že poškozenému v tu chvíli reálně hrozilo, že ho panel srazí dolů. Svědek [REDAKCE] zase uvedl, že když byl panel znovu zvednut, zhoupnul se směrem k poškozenému, v důsledku čehož musel okamžitě reagovat i on, neboť panel by do něj jinak narazil. Svědek k charakteru pohybu doslova uvedl, že ho panel minul těsně, bylo to „jen tak tak“. Rozhodně tak nelze konstatovat, že by poškozený dělal na místě nějaké nesmyslné, zmatečné manévry. Jeho reakce byla naopak přirozená, když se instinktivně snažil uhnout mimo dosah panelu, který jej bezprostředně ohrožoval.

Samostatnou kapitolou je pak výpověď jeřábníka ██████, který jako profesionál dle soudu nepostupoval správně a obezřetně, když připustil situaci, kdy těžké panely pokládal na místo, na které vůbec neviděl a to pouze na základě pokynů svědka ██████, který jinak na místě vykonával funkci přidavače, to za situace, kdy stál na nezpevněném podloží, v jehož důsledku se těžký jeřáb propadal do země. Toto své pochybení se pak snažil zahladit historkou o tom, že poškozený, aniž by jej panel jakkoliv ohrožoval, nahoře nesmyslně obcházel ██████, který se mu uhýbal, následně sám zakopl a převálil se dolů. Takové tvrzení je v naprostém rozporu s výpověďmi všech svědků, kteří na rozdíl od uvedeného jeřábníka pohybovali v horní části stavby a soud jej má za nepravdivé.

Soud odmítá argumentaci, že pokud by poškozený shledal, že obžalovaný nezajistil jeho ochranu před pádem z výšky pomocí prostředků kolektivní ochrany, měl z vlastní iniciativy použít své prostředky osobní ochrany. V tomto směru je nutno poukázat na znění ustanovení § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 362/2005 Sb., které uvádí, že prostředky osobní ochrany, kterými jsou osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu, se použijí v případě, kdy povaha práce vylučuje použití prostředků kolektivní ochrany nebo není-li použití prostředků kolektivní ochrany s ohledem na povahu, předpokládaný rozsah a dobu trvání práce a počet dotčených zaměstnanců účelné nebo s ohledem na bezpečnost zaměstnance dostatečné. V tomto případě bylo pro práce ve výšce 4,5 metru nepochybně nutné využít prostředky kolektivní povahy. Použití prostředků osobní ochrany nebylo v daném případě dostatečné. Zcela mimo realitu je tvrzení obhajoby, že v dané situaci bylo na místě užití osobního ochranného prostředku, v tomto případě lana, které byl povinen si sám opatřit a jímž se údajně měl uvázat k nějakému komínu. Soud si nedovede představit, jak by jeřábník pokládal panely do míst, na která vůbec neviděl, za situace, kdy by se v tomto prostoru pohyboval poškozený a další čtyři zaměstnanci, kteří by ukládali panely na místo a současně za sebou po této ploše tahali provazy připevněné za komín, jež by dle potřeby pokládaným panelům uhýbali a současně se vzájemně vyhýbali tak, aby se nezamotali. Absurdnost takové situace je zcela zřejmá. Jediným smysluplným ochranným instrumentem tak bylo samozřejmě lešení. Tento ochranný prostředek však nemohl na místě realizovat poškozený, po němž lze těžko požadovat, aby si na stavbu vozil nákladní vozidlo s lešením pro případ, že jej na místě nepostaví zhotovitel stavby. Za absence lešení se osoby vykonávající práci pohybovaly ve velké výšce při provádění riskantních manévru s těžkými panely bez jakéhokoliv účinného zabezpečení.

K právnímu posouzení naplnění znaků skutkové podstaty daného trestného činu je třeba uvést následující: Obligatorními znaky charakterizujícími objektivní stránku trestného činu jsou jednání, následek a příčinný vztah mezi jednáním a následkem. Jednání ve smyslu trestního práva je projev vůle ve vnějším světě. Projevem vůle je i jednání, které tvoří znaky skutkové podstaty trestného činu spáchaného z nedbalosti, přičemž chtěný následek je z hlediska trestního práva nezavadný. Znakem skutkové podstaty každého trestného činu je příčinný vztah mezi jednáním a následkem. Samotná příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a způsobeným relevantním trestněprávním následkem (účinkem) zakládá trestní odpovědnost pachatele jen za předpokladu, je-li vývoj příčinné souvislosti alespoň v hrubých rysech zahrnut jeho zaviněním (srov. např. R 20/1981 SbRt., R 21/1981 SbRt.). Pojetí příčinného vztahu vycházející z teorie podmínky, podle níž je příčinou každý jev, bez něhož by jiný jev nenastal, resp. nenastal způsobem, jakým nastal. V trestním právu tak do příčinnosti zahrnujeme i tzv. podmínky. Jakákoliv podmínka, bez níž by nenastal následek nebo by sice nastal, ale jinak, se pokládá za příčinu. Pachatel tedy nemusí vykonat všechny části jednání, které směřují k trestněprávně relevantnímu následku.

Proto judikatura (srov. R 37/1975 SbRt.) dovozuje, že u trestných činů ublížení na zdraví spáchaných v souvislosti s nehodami, u nichž bývá každý následek často výsledkem více příčin, určitá skutečnost neztrácí svůj charakter příčiny jen proto, že mimo ni byl následek způsobem

ještě dalšími příčinami (okolnostmi, podmínkami). Jinými slovy příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí ještě další skutečnost, jež spolupůsobí ke vzniku následku, ovšem za předpokladu, že jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo. Jednání pachatele má proto povahu příčiny i tehdy, když kromě něj vedlo k následku i jednání další osoby. Poněvadž každé jednání, bez něhož by následek nebyl nastal, současně nemusí být stejně důležitou příčinou následku (zásada gradace příčinné souvislosti), je důležité, aby konkrétní jednání pachatele byla pro způsobení následku příčinou dostatečně významnou. Tento závěr má soud provedeným dokazováním za plně prokázaný. Jednání obžalovaného, jímž dal pokyn k pokládce panelů bez odpovídajícího zajištění pracovníků pohybujících se ve výškách je z hlediska způsobení následku příčinou dostatečně významnou.

V daném případě je tak zavinění vztahující se k přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti neseno vědomou nedbalostí ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Při vědomé nedbalosti pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takový následek nezpůsobí. Z toho vyplývá, že vědomá nedbalost je budována na vědomí možnosti vzniku následku, což je schopnost pachatele rozpoznat a zhodnotit okolnosti, které vytvářejí možné nebezpečí pro zájem chráněný trestním zákoníkem. Konkrétně v této věci byl obžalovaný s ohledem na svou inteligenci a životní zkušenosti (celý profesní život pracuje v oblasti stavebnictví na pozici stavbyvedoucího) schopen vyhodnotit to, že daná situace může mít za následek vznik nehody, která může skončit vážným zraněním či usmrcením některé z osob pracující na stavbě.

V důsledku jednání obžalovaného došlo u poškozeného ke vzniku těžké újmy na zdraví. Pro existenci takového následku vyžaduje zákon vznik vážné poruchy zdraví, jenž naplňuje kategorie uvedené v § 122 odst. 2 trestního zákoníku. V daném případě se jedná o delší dobu trvající poruchu zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) trestního zákoníku. Za delší dobu trvající poruchu zdraví soudy považují vážnou poruchu zdraví nebo vážné onemocnění, které omezovaly způsob života poškozeného nejméně po dobu šesti týdnů. Vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění především znamená velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného (např. poškozený musel užívat berle či jiné zdravotní pomůcky a byl výrazně omezen v provádění osobní hygieny a tělesných potřeb, když byl odkázán na částečnou pomoc druhé osoby – srov. SR, 1997, č. 81).

Soud se po posouzení věci ztotožňuje se znalcem a dochází k právnímu závěru, že se jedná o zranění naplňující kategorii tzv. těžké újmy. Pro soud byly v tomto směru důležité zejména následující skutečnosti, které byly zjištěny znaleckým posudkem, lékařskými zprávami a výpovědí svědkyně [REDAKCE]: Poškozený při předmětném pádu utrpěl krevní výron v měkkých pokrývkách lebních, krevní výrony v očních spojivkách, vymknutí mezi 5. a 6. krčním obratlem s posunem 5. krčního obratle směrem kupředu, nalomení oblouku a zadního výběžku 6. a 7. krčního a 1. hrudního obratle, zlomeninu levého příčného výběžku 1. hrudního obratle, zlomeninu 3. a 4. hrudního obratle, krevní výron před páteří mezi 1. a 5. hrudním obratlem, epidurální krevní výron v páteřním kanálku vzadu od 1. hrudního obratle do střední hrudní páteře, zhmoždění míchy v úrovni mezi 3. a 4. hrudním obratlem, zakrvácení dutiny hrudní vpravo, zhmoždění obou plic, zlomeninu 3. žebra vpravo a dále podezření na krevní výron do levé oční koule. Od nehody až do 20.5.2018, tedy po dobu cca 8 měsíců, byl hospitalizován v nemocničních zařízeních. Výše uvedeného dne byl přeložen do rehabilitačního centra [REDAKCE]. Má trvale ochrnutou spodní část těla, je na vozíku a bez pomoci třetí osoby se o sebe nedokáže postarat. Na základě shora uvedeného bylo tudíž jednání obžalovaného po právní stránce kvalifikováno jako přečin těžkého ublížení na zdraví podle ust. § 147 odst. 1 zákoníku.

Kvalifikovaná skutková podstata odst. 2 tohoto ustanovení nebyla užita s ohledem na spoluzavinění poškozeného, který nedodržel své povinnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a na pracovišti se pohyboval a pracovní činnost vykonával poté, co užil ve větší míře alkoholické nápoje. Jednal tedy v rozporu s ustanovením § 106 odst. 4 písm. e) zákoníku práce.

Při úvaze o druhu a výši trestu soud přihlédl k povaze a závažnosti trestného činu z hlediska významu chráněného zájmu, který byl činem dotčen, ke způsobu jeho provedení a k okolnostem, za kterých byl čin spáchán. Dále zvažil i osobní poměry pachatele. K osobě obžalovaného bylo z výpisu z evidence Rejstříku trestů zjištěno, že byl dosud [REDAKCE], přičemž k tomuto odsouzení již nelze přihlížet. Tato skutečnost mu polehčuje. Na druhou stranu nemohl soud přehlédnout nedostatek sebereflexe obžalovaného, který se vinu snažil přenést výlučně na zmrzačeného poškozeného. U hlavního líčení uvedl, že ho celá věc velmi mrzí, je však otázkou, na kolik je takové vyjádření upřímné, když po celou dobu pobytu poškozeného v nemocničních a rehabilitačních zařízeních jej ani jednou nenavštívil. Za této situace soud obžalovanému uložil trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu dvou let. Takto uložený trest považuje soud za přiměřený k potrestání pachatele. Soud neshledal důvod k uložení trestu zákazu činnosti, když obžalovaný se v oblasti stavebnictví pohybuje celý svůj profesní život a není důvod mu nevěřit, že tato činnost je jediným zdrojem jeho obživy. Uložení trestu zákazu činnosti by tak pro obžalovaného mělo likvidační důsledky.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byla poškozená [REDAKCE] odkázána se svým uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Uvedená poškozená pojišťovna se řádně a včas uplatnila v trestním řízení svůj nárok. Podmínky pro jeho přiznání však dány nejsou. Jak již bylo uvedeno, zjištění určité míry spoluzavinění poškozeného na způsobeném následku (v podobě ovlivnění návykovými látkami) obžalovaného nezbavuje jeho trestněprávní odpovědnosti. Pro shledání trestní odpovědnosti a stanovení právní kvalifikace jsou učiněná skutková i právní zjištění dostatečná. Pokud však má být určena výše nemajetkové újmy, je nutné detailněji vyhodnotit ovlivnění poškozeného návykovými látkami a jeho vztah ke způsobenému následku. Do úvahy přichází též uplatnění postupu dle § 2953 občanského zákoníku a přiměřené snížení náhrady škody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr. ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce (§ 247 odst. 2 tr.ř.).

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.).

Odsuzuje-li soud obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může poškozený požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 228 odst.4 tr. ř.).

V Českých Budějovicích dne 1.8.2018

JUDr. Milan Kučera, Ph.D., v.r.
samosoudce